

prejetih zastankov v znesku 496 K, poštarina 511.12 K in razni mali stroški v znesku 79.70 K.

Ako prištejemo dohodkom „Uč. Tovarisa“ znesek, ki ga je prejelo „Slov. uč. društvo“ do 1. prosinca t. l. v znesku 475.66 K, vidimo, da je imel „Tovariš“ vseh dohodkov že v I. polovici 3867.66 K in ta znesek nam kaže, da bi imela „Zaveza“ že letos prav ugodno gmotno stališče pri „Tovarišu“ in bi se ji ne bilo bati deficita.

Čisti dohodki „Uč. Tovarisa“ namenjeni so le dobrodelnim namenom — in „Zaveza“ bila bi že letos v prijetnem položaju, da bi delila darove v take namene, ko bi le naročniki storili svojo dolžnost.

Radi tega pa Vas pozivljem, cenjene tovarišice in tovariši, da delujete na to, da si naroči vsak naš somišljenik naše glasilo sam zase, pa ga tudi redno plačuje. Delajte v to, da se število plačujočih naročnikov še pomnoži, da naraste v prihodnjem letu vsaj na 1000. In pomislite: 1000 rednih plačnikov da „Zavezi“ tudi že poldrug tisočak, ki ga more ista razdeliti v dobrodelne namene. V to pomoz Bog!

Kako se naj javi naša stanovska zavest?

Govoril pri glavni skupščini „Zaveze“ 9. vel. srp. Vek. Strmšek.

(Dalje.)

Za izvedenje teh in drugih točk našege delovanja, ki se vsakomur iz tu navedenega smisla podajo, pa nam je treba dobre organizacije. Posameznik doseže le malo ali nič, združeni pa smo moč, katero mora vsakdo upoštevati.

In ravno stanovska organizacija je najboljše merilo stanovske zavesti.

Uspehi pa niso povsem ali edino zavisni le od dobrega sestava ali dobre uredbe organizacije; tudi se slabo organizacijo dosežejo se lahko lepi uspehi, če se le dovolj složno, živo in odločno deluje.

Glavno vodilo vsake organizacije je: vsi za enega, eden za vse.

Delovati moramo toraj vsi, a ne samo vodstva naših društev; te naj so le skupna roka nas vseh, ona naj le izvršijo, kar jim drugi naročimo. Vsakdo naj bi se sramoval uživati uspehe, če ni k njihovi pridobitvi ničesar pripomogel, dasiravno je imel priliko za to.

Li ni krivično društvena vodstva strogo interpelirati, zakaj se niso lotila tega in onega, česar jim nikdo naročil ni? Bi li ne bilo bolj umestno dotično vodstvo primernim načinom o pravem času opozoriti na to, kar bi se po našem mnenju naj ukrenilo, in potem šele vprašati, zakaj se je dotični opomin prezrl?

Tako bi se društvenim vodstvom delo znatno olajšalo, delovanje organizacije pa bi se popolnilo. Najvažnejši trenutki vsake organizacije pa so njena zborovanja. Tam se shajamo, tam se posvetujemo, tam si z lica v lice lahko kratko povemo, kaj nam je pri srcu. Pri zborovanjih se najlože zbudi in pridobi navdušenost za skupne stvari, tam se izrečejo društvene izjave na najslovesnejši način.

Društvena zborovanja mora obiskovati vsak zaveden član in najžalostnejši del poročila o zborovanju je vselej tisti, kjer zaveden poročevalec toži o slabi udeležbi. In koliko takih tožb najdemo v naših poročilih! Je li to častno za nas, je li koristno našim nameram?

Slabo vreme, daljna pot, veselice drugih društev, lov, dolgočasnost naših zborov itd. so mnogokrat dobrodošli izgovori marsikateremu našemu mlačežu.

Muditi se hočem samo pri dolgočasnosti v naših zaorih. Kje pa izvira ta? Ne ravno v tem, da bi naj zmiraj samo eden deloval? Marsikje vidimo, da mora samo predsednik. On otvori zborovanje, on poroča o društvenih zadevah, on razvija kakšno vprašanje in včasih mora še on sam na to opozarjati, kar bi se njegovi razpravi ugovarjati dalo. Seveda, to mora biti dolgočasno! A ti, ki to opaziš, pridi in oglasi se k besedi, ojunači tudi druge in kmalo bo živahnije!

Dokler bo pa malomarnost tolika, da se preseljujejo celo društveni tajniki v druge okraje, ne da bi se od svojega društva kakorkoli poslovili, se nam pač ni nadjati živahnega delovanja!

Če naj bo društveno delovanje uspešno, mora se tudi še nekaj drugega zgoditi, navdati nas mora prava kolegijalnost. Pri društvu pač ne sme nadučitelj več veljati od učitelja. (Dalje.)

Zmes.

XX.

G. urednik! Slišal sem, da tovariši radi bero „Zmes“.*) Zato mi je žal, da nisem utegnil za zadnjo številko kaj zmešati. No, za smeh je bilo poskrbljeno z odgovorom tovariša A. Kosija, ki je zamorca opiral, da je kar dlaka letela na vse strani. Hahaha! Nu, ne bodem se z njim dolgo pečal, ker sem mu povedal, kar sem mu imel omeniti brez vseh ovinkov in ozirov. Ker želi stvar, mu povem, da kdor zagovarja žehto ljubljanskega škofa, ni napreden slovenski učitelj in sliši v „Slomšekovo zvezo“. To je stvar, ki se ne da nič zasukati. Ali ni smešno, če trka na svojo stanovsko zavest in kolegijalnost, ko vendar zloglasni Jaklič ravno isto stori. Slovensko učiteljstvo je telo, kateremu treba vse rane korenito izrezati, če tudi boli. V tem oziru moramo biti neizprosni, zakaj le potem bodo tudi rane zacelile. Kosi kaj naivno vpraša, naj se mu pove, kaj vse in koliko je pri škofu pojedel, a skrbno se izogiba vprašanju, kdo je povedal. Dotični ni izmišljevalec, ker je njegovo ime na razpolaganje; sicer pa je na „Zavezinem“ zborovanju v Mariboru tovariš Kosi dobro slišal burne klice „škofova župa“.

Kar se tiče 6. odstavka glede „Mladinske knjižnice“, pa pomilujemo tovariša A. Kosija, da se raz svoje dobičkarsko stališče ne more popeti do višjega, zakaj od uspevanja Gabrščekovega podjetja je odvisen razvoj naše mladinske književnosti. Vse hvale vredno je, da so pri nekaterih učiteljskih društvih sklenili, naj vsak učitelj postane naročnik. Tovarši posnemajte!

Na II. katoliškem shodu je bila Kosijeva „Zabavna knjižnica“ priporočena, ne pa „Zvonček“ in „Mladinska knjižnica“, kar je tudi značilno. Če še omenim, da so rokopise „Zabavne knjižnice“ dobivali tudi duhovniki v korekturo in da se tiska v Katoliški tiskarni, tedaj je vse jasno. In s tem basta!

Mnogo zanimivosti se je zgodilo na II. katol. shodu. Našega predsednika Jelenca niso pustili na zborovanje, pozneje pa napravili proti njemu pravcato gonjo. Tudi

*) Klerikalcem in kršč. social. pa silno preseda; na kogar hočejo izliti svoj zolč, tistega pa obdolže v svojih listih, da piše zmes. Zdaj so se spravili na g. Jelenca. Namen je jasen: denuncirati ga na višjem mestu, potem laži in obrekovanja. Fej!

tovarišu M. K. v H. se je slabo godilo. Šel je s priljubljenim pesnikom O. Zupančičem in pisateljem J. Prijateljem po vstopnice, a jih niso dobili, ker so bili „sumljivi ljudje“. Pozneje je v družbi znanega teologa vendar dobil vstopnico in si je nad govorom dr. Medveda delal beležke. „Daničarji“, ki so opravljali službo ovaduhov, so naznanili Štefetu, ki je poklical tovariša M. K. ven in mu odvzel vstopnico. Ali ni to katoliška svoboda?

V šolskem odseku je bil predsednikov namestnik tovariš Vogelink. Čudim se, da so Jakliča tako odstranili. Nas zanima samo 5. resolucija, ki se glasi: „Protiversko gibanje, ki se je zaneslo tudi med slovensko učiteljstvo, drugi slovenski katol. shod najostreje obsoja. Opozarja na to nevarno gibanje, naj se že imenuje soc.-dem. (jungovsko) ali liberalno, zlasti zato, ker popolnoma nasprotuje celo sedaj veljavnim šolskim zakonom, ki govori o verskonravni vzgoji otrok. Z veseljem pa pozdravlja začetek organizacije med učiteljstvom in delovanje katol. šolskega lista „Slov. učitelj“. Tako, zdaj pa jungovski in in liberalni učitelji veste, da so že za vas pripravljena vešala. Detektivov pa je po vseh farovžih dovolj!

Dr. Medved je govoril o „katoliškem šolstvu“, o čemer še spregovorimo nekaj besed. Škofje je nazival; „Vi ste luč sveta!“ Ker so škofje tudi politični voditelji, tedaj je vredno, da si ogledamo njihovo politično luč. Vzoriti kardinal Missia je v Gorici imel laški napis z „Eviva“ ob prihodu cesarja; v deželni zboru bi lahko pomagal slovenskim poslancem do veljave; namesto tega je dra. Gregorčiča kaptiviral za vladno politiko. Škof Napotnik se ni vdeležil Slomšekove slavnosti na Ponikvi, ker je bila preveč narodna. Škof Bonaventura bi rad vse liberalce utopil v žlici vode. Zares, vi ste luč sveta!

Na Raki je bil 21. m. m. klerikalni shod v šolskem poslopju. Kaj takega bi vendar ne smel nobeden učitelj dovoliti. Sramota!

Meseca novembra se vrši v Mariboru evharistični shod. Iz dotičnega oklica v „Slov. Gospodarju“ naj pribijemo nekaj. Glasi se: „da se zahvalimo višjemu pastirju, da nas je izvolil za svoje duhovnike, da ogrejemo svoja mrzla (imenitno) srca na njegovem plamtečem božjem srcu (Napotnikovem), da obžalujemo pred božjim sodnikom svojo nezvestobo (bravo!) ter mu obljubimo odslej (kako dolgo) svojo zvestobo.“ — Amen. **Rešetar.**

D o p i s i.

Štajersko.

Maribor. Okrajna učiteljska skupščina za vse šolske okraje tukajšnjega okrajnega glavarstva se je vršila meseca mal. srpana v okoliški šoli v Mariboru. G. okrajni šol. nadzornik, prof. dr. Janko Bezjak, pozdravi mnogobrojno skupščino iskreno ter se spominja v navdušenem govoru presvitlega 70 letnega jubilarja, cesarja Frančiška Jožefa, kojemu je skupščina zaklicala 3 kratni „Slava“ in Bog ohrani!

Poleg običajnih konferenčnih točk so se obravnavali nastopni predmeti:

1. Učni poskus iz nazornega nauka, ki ga je uzorno podaval učitelj gosp. France Lichtenwallner z učenci 2. razreda.

2. „Šolska higijena s posebnim naglasom na njo zadevajoče učiteljeve dolžnosti“; poročevalca: okrožni

nadzornik g. dr. Leonhard-Maribor, in učiteljica g. M. Brinšek-Slov. Bistrica.

3. „Uzroki zanemarjanja naše mladine in sredstva za odpravo istih s posebnim ozirom na deželne razmere“; poročevalca: nadučitelja g. Jos. Svetlin-Makole in g. Jos. Leskovar-Hoče.

Vsi konferenčni predmeti so se rešili obširno in temeljito, za kar je skupščina gg. poročevalcem, kakor tudi g. okr. šol. nadzorniku za spretno vodstvo konferencije, izrazila živahno svojo zahvalo.

Iz celjskega okraja. (Volilna borba v V. kuriji). Zanimivo je gledati, kako postaja volilna borba v V. kuriji od dne do dne strastnejša. Klerikalna garda, pod komando mariborskih rdečkarjev, napenja vse svoje moči, da prodere s svojim kandidatom, dekanom Žičkarjem, katerega diči za poslanca edina lastnost, namreč, da je duhovnik, zakaj kot tak ima že eo ipso vse potrebno znanje, kakršno mora imeti zastopnik kmeta, obrtnika in delavca. „Slovenski Gospodar“ ga hvali na vse pretege, ob enem pa grozi, da proti volji duhovščine še ni bil izvoljen noben poslanec na Štajerskem.

Žičkar je škofov kandidat, škof Napotnik pa je vladni mož in je svoječasno podpisal reverz, kakor ga podpiše vsak škof, da se podvrže vladni politiki. Škofu Napotniku je bila Slomšekova slavnost preveč narodna, v zadnjem času pa je prestavil nemškutarskega kaplana Bratkoviča iz Slovenske Bistrice v Štore ter ugodil želji celjske „vahtarce“. Značilno je še pismo škofa Napotnika, objavljeno v 242. št. „Slov. Naroda“. Komu ni isto odprlo oči?

Slovensko štajersko učiteljstvo! Ali vidiš, za koga moraš delati, ako hočeš povzdigniti svoj ugled? Dragotin Hribar kot obrtnik ima vendar vse zmožnosti za poslanca V. kurije. On je tudi zagovornik učiteljstva in slovenskega šolstva, saj je v svoji „Domovini“ odprl predal „Šola in dom“. Vsakega zavednega učitelja sveta dolžnost je, da deluje z vsemi močmi za izvolitev Hribarja.

Smešen je argument za Žičkarja, da ga treba voliti že za to, ker je eno dobo zastopal V. kurijo. Ali tega klerikalna gospoda ne pomisli, s kako grdim zahrbtnim manevrom je takrat pomagala Žičkarju do zmage. Ali vas ni sram onega hinavstva, s katerim ste Hribarja takrat napadali? Torej, učiteljstvo na noge! Delujte z naprednim prebivalstvom roko v roki, da dobi Hribar zadoščenje za storjeno mu krivico in žalostenje. Hribar je naš kandidat, ki mora zmagati. Učitelji, vsi na krov!

Iz ptujskega okraja. (Naš kandidat za državni zbor). Volitve pred durmi — in mi opazujemo nebržno to vrvenje. Zakaj? Zato, ker se nočemo mešati v volilne borbe, saj bi se s tem hudo zamerili onim, ki mislijo, da morajo imeti le edino oni vse narodno vodstvo v rokah.

Nočem pisati danes ne pro ne contra dr. Ploju, kateri se je izbral kandidatom IV. kurije, pač pa mi je na srcu nekaj besed glede poslanca pete kurije. Hic Hribar! — Hic Žičkar! doni že sedaj povsod po Spodnje-Štajerskem in razvema sicer mirne volilce. Da smo mi učitelji v pretežni večini za Hribarja, je umevno, zakaj vsi vemo, da od Žičkarja, ki je kandidat stranke klerikalizma, nimamo pričakovati ničesar ne za sebe ne za šolstvo.

Vendar pa je mnogo takih med nami, ki so sicer v principu za Hribarja, pa se za voljo ljubega miru z du-

tovarišu M. K. v H. se je slabo godilo. Šel je s priljubljenim pesnikom O. Zupančičem in pisateljem J. Prijateljem po vstopnice, a jih niso dobili, ker so bili „sumljivi ljudje“. Pozneje je v družbi znanega teologa vendar dobil vstopnico in si je nad govorom dr. Medveda delal beležke. „Daničarji“, ki so opravljali službo ovaduhov, so naznanili Štefetu, ki je poklical tovariša M. K. ven in mu odvzel vstopnico. Ali ni to katoliška svoboda?

V šolskem odseku je bil predsednikov namestnik tovariš Vogelink. Čudim se, da so Jakliča tako odstranili. Nas zanima samo 5. resolucija, ki se glasi: „Protiversko gibanje, ki se je zaneslo tudi med slovensko učiteljstvo, drugi slovenski katol. shod najostreje obsoja. Opozarja na to nevarno gibanje, naj se že imenuje soc.-dem. (jungovsko) ali liberalno, zlasti zato, ker popolnoma nasprotuje celo sedaj veljavnim šolskim zakonom, ki govori o verskonravni vzgoji otrok. Z veseljem pa pozdravlja začetek organizacije med učiteljstvom in delovanje katol. šolskega lista „Slov. učitelj“. Tako, zdaj pa jungovski in in liberalni učitelji veste, da so že za vas pripravljena vešala. Detektivov pa je po vseh farovžih dovolj!

Dr. Medved je govoril o „katoliškem šolstvu“, o čemer še spregovorimo nekaj besed. Škofje je nazival; „Vi ste luč sveta!“ Ker so škofje tudi politični voditelji, tedaj je vredno, da si ogledamo njihovo politično luč. Vzoriti kardinal Missia je v Gorici imel laški napis z „Eviva“ ob prihodu cesarja; v deželni zboru bi lahko pomagal slovenskim poslancem do veljave; namesto tega je dra. Gregorčiča kaptiviral za vladno politiko. Škof Napotnik se ni vdeležil Slomšekove slavnosti na Ponikvi, ker je bila preveč narodna. Škof Bonaventura bi rad vse liberalce utopil v žlici vode. Zares, vi ste luč sveta!

Na Raki je bil 21. m. m. klerikalni shod v šolskem poslopju. Kaj takega bi vendar ne smel nobeden učitelj dovoliti. Sramota!

Meseca novembra se vrši v Mariboru evharistični shod. Iz dotičnega oklica v „Slov. Gospodarju“ naj pribijemo nekaj. Glasi se: „da se zahvalimo višjemu pastirju, da nas je izvolil za svoje duhovnike, da ogrejemo svoja mrzla (imenitno) srca na njegovem plamtečem božjem srcu (Napotnikovem), da obžalujemo pred božjim sodnikom svojo nezvestobo (bravo!) ter mu obljubimo odslej (kako dolgo) svojo zvestobo.“ — Amen. **Rešetar.**

D o p i s i.

Štajersko.

Maribor. Okrajna učiteljska skupščina za vse šolske okraje tukajšnjega okrajnega glavarstva se je vršila meseca mal. srpana v okoliški šoli v Mariboru. G. okrajni šol. nadzornik, prof. dr. Janko Bezjak, pozdravi mnogobrojno skupščino iskreno ter se spominja v navdušenem govoru presvitlega 70 letnega jubilarja, cesarja Frančiška Jožefa, kojemu je skupščina zaklicala 3 kratni „Slava“ in Bog ohrani!

Poleg običajnih konferenčnih točk so se obravnavali nastopni predmeti:

1. Učni poskus iz nazornega nauka, ki ga je uzorno podaval učitelj gosp. France Lichtenwallner z učenci 2. razreda.

2. „Šolska higijena s posebnim naglasom na njo zadevajoče učiteljeve dolžnosti“; poročevalca: okrožni

nadzornik g. dr. Leonhard-Maribor, in učiteljica g. M. Brinšek-Slov. Bistrica.

3. „Uzroki zanemarjanja naše mladine in sredstva za odpravo istih s posebnim ozirom na deželne razmere“; poročevalca: nadučitelja g. Jos. Svetlin-Makole in g. Jos. Leskovar-Hoče.

Vsi konferenčni predmeti so se rešili obširno in temeljito, za kar je skupščina gg. poročevalcem, kakor tudi g. okr. šol. nadzorniku za spretno vodstvo konferencije, izrazila živahno svojo zahvalo.

Iz celjskega okraja. (Volilna borba v V. kuriji). Zanimivo je gledati, kako postaja volilna borba v V. kuriji od dne do dne strastnejša. Klerikalna garda, pod komando mariborskih rdečkarjev, napenja vse svoje moči, da prodere s svojim kandidatom, dekanom Žičkarjem, katerega diči za poslanca edina lastnost, namreč, da je duhovnik, zakaj kot tak ima že eo ipso vse potrebno znanje, kakršno mora imeti zastopnik kmeta, obrtnika in delavca. „Slovenski Gospodar“ ga hvali na vse pretege, ob enem pa grozi, da proti volji duhovščine še ni bil izvoljen noben poslanec na Štajerskem.

Žičkar je škofov kandidat, škof Napotnik pa je vladni mož in je svoječasno podpisal reverz, kakor ga podpiše vsak škof, da se podvrže vladni politiki. Škofu Napotniku je bila Slomšekova slavnost preveč narodna, v zadnjem času pa je prestavil nemškutarskega kaplana Bratkoviča iz Slovenske Bistrice v Štore ter ugodil želji celjske „vahtarce“. Značilno je še pismo škofa Napotnika, objavljeno v 242. št. „Slov. Naroda“. Komu ni isto odprlo oči?

Slovensko štajersko učiteljstvo! Ali vidiš, za koga moraš delati, ako hočeš povzdigniti svoj ugled? Dragotin Hribar kot obrtnik ima vendar vse zmožnosti za poslanca V. kurije. On je tudi zagovornik učiteljstva in slovenskega šolstva, saj je v svoji „Domovini“ odprl predal „Šola in dom“. Vsakega zavednega učitelja sveta dolžnost je, da deluje z vsemi močmi za izvolitev Hribarja.

Smešen je argument za Žičkarja, da ga treba voliti že za to, ker je eno dobo zastopal V. kurijo. Ali tega klerikalna gospoda ne pomisli, s kako grdim zahrbtnim manevrom je takrat pomagala Žičkarju do zmage. Ali vas ni sram onega hinavstva, s katerim ste Hribarja takrat napadali? Torej, učiteljstvo na noge! Delujte z naprednim prebivalstvom roko v roki, da dobi Hribar zadoščenje za storjeno mu krivico in žalostenje. Hribar je naš kandidat, ki mora zmagati. Učitelji, vsi na krov!

Iz ptujskega okraja. (Naš kandidat za državni zbor). Volitve pred durmi — in mi opazujemo nebržno to vrvenje. Zakaj? Zato, ker se nočemo mešati v volilne borbe, saj bi se s tem hudo zamerili onim, ki mislijo, da morajo imeti le edino oni vse narodno vodstvo v rokah.

Nočem pisati danes ne pro ne contra dr. Ploju, kateri se je izbral kandidatom IV. kurije, pač pa mi je na srcu nekaj besed glede poslanca pete kurije. Hic Hribar! — Hic Žičkar! doni že sedaj povsod po Spodnje-Štajerskem in razvema sicer mirne volilce. Da smo mi učitelji v pretežni večini za Hribarja, je umevno, zakaj vsi vemo, da od Žičkarja, ki je kandidat stranke klerikalizma, nimamo pričakovati ničesar ne za sebe ne za šolstvo.

Vendar pa je mnogo takih med nami, ki so sicer v principu za Hribarja, pa se za voljo ljubega miru z du-

hovniki dotičnega kraja ne upajo javno nastopiti. Tem bi danes zaklical: Tovarishi pogum in hrabro na bojišče! Kaj pomaga, če smo v srcu naprednega mišljenja, kaj pomaga, če ponosno trkamo na prsi, kadar smo v družbi tovarišev, mi smo „mladi“ — a kadar se gre pokazati v dejanju naše mišljenje, tedaj pa molčimo in ne delamo.

Nihče nam ne more zameriti, če stopimo na pozorišče in agitujemo za onega poslanca, ki nam je simpatičnejši in to je v tem slučaju — Hribar.

Duhovniki se vozarijo od kraja v kraj — imajo svoje seje in posvetovanja glede volitev, oni že sedaj delajo na to, da bi bili v krajih njihovega bivanja voljeni taki volilni možje, ki bi glasovali za Žičkarja. In mi — žalostna perspektiva!

Tovarishi, zadnji čas je, vsi na krov, vsi na delo in zmaga bode naša!

Tovarishi v Savinjski dolini že delajo, mi pa dremljemo in čakamo — kaj bodo drugi storili za nas.

V tem slučaju nimamo ničesar izbirati in ne omahovati.

Žičkar je duhoven, odvisen od svojega škofa, on je pripadnik najhujšega sovražnika nove šole — klerikalizma; — nasprotno pa se je Hribar vedno kazal prijatelja šole in učiteljstva in ta naj bode naš poslanec!

Toliko za danes — prihodnjič več. Končno še enkrat: delajmo, agitujmo in pokažimo, da imamo tudi mi vpliv na ljudstvo. — ? —

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev. Vsa Zavezina društva, ki še niso poslala svojih predlogov, nasvetov in želj glede reorganizacije krajnih šolskih svetov in glede odprave krajnih šolskih nadzornikov, prosimo prav lepo, da to store prav kmalo. Ta društva zavlačujejo z vednim odlašanjem vso zadevo, ki je zdaj jako nujna.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tajnik:
Drag. Česnik.

Predsednik:
L. Jelenc.

„Ljubljansko učiteljsko društvo“ bode zborovalo v soboto dne 10. listopada t. l. ob 6. uri popoldne v III. b razredu I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulicah. Vzpored: 1. Nagovor in predsedstvena naznanila. 2. Dopisi. 3. Enotne pisne oblike za vse ljubljanske šole, poroča g. Iv. Krulc. 4. Nasveti. — Gostje dobro došli!

P. n. društvenikom „Jubilejske samopomoči“! Vsem dolžnikom razposlal sem poštne položnice, da vplačajo zaostale zneske in na priloženem lističu označil za česa dolgujejo. Potom dopisnice sem tudi prosil izjave o eventuelnem izstopu iz društva, ker že od prvega uplačila niso nič več vplačali. Znesek 6 oziroma 12 vinarjev je vplačati za poštino in sicer kar stane položnica in znamka, kar je vedno ceneje kot poštna nakaznica.

Prosim tem potom, da se zneski točno vplačajo, da bode v knjigah red, le potem je delovanje olajšano.

Ig pri Ljubljani, 16. vinotoka 1900.

Fr. Trošt,
t. č. predsednik in blagajnik.

Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani. Že pred nekaj leti se je ustanovilo v Ljubljani pod zgornjim imenom društvo, ki naj omogoči za nemarjeni deci primerno vzgojo in potrebni pouk. Ker bi društvo rado v kratkem pričelo zidati društveni zavod v Ljubljani ali v njeni bližini, potrebuje vsestranske pomoči. Zato opozarjamo vse somišljenike, da mu priskočijo na

pomoč bodisi z letnim prispevkom kot udje ali s tem, da kupujejo in razpečavajo srečke efektne loterije, ki jo priredi društvo v prej omenjeni namen. — Pripomnimo še, da se je društveni odbor dne 18. vinotoka t. l. na novo konstituiral in obstoji iz sledečih p. n. gospodov: predsednik Josip Merk, c. kr. dvorni svetnik; I. podpredsednik Ivan Plantan, c. kr. notar; II. podpredsednik dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja; I. tajnik Ivan Smrekar, mestni katehet; II. tajnik Francišek Gabršek, mestni nadučitelj; I. blagajnik Ferdinand Bradaška, mestni blagajnik v p.; II. blagajnik dr. Josip Šorn, c. kr. gimnazijski profesor; odborniki: Oton pl. Detela, deželni glavar; Avgust Dreise, tovarnar; Alfred Ledenik, hišni posestnik in trgovec; Francišek Levec, c. kr. realni profesor in okrajni šolski nadzornik; Ivan Šubie, c. kr. ravnatelj strokovnih šol; dr. Francišek Tominšek, odvetnik; Viljem Treo, stavbenik.

Štajersko.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo 4. dan listopada ob 11. uri dopoldne v Šmarji po sledečem vzporedi: Poročilo o Slomškovi slavnosti in o zborovanju „Zaveze“; razgovor o nasvetovani prenosovi „Lehrerbunda“ in o nekaterih društvenih stvareh. Iz vprašalne skrinjice.

K obilnej udeležbi vljudno vabi

Strmšek.

Sv. Frančišek Ks. Vabilo k zborovanju gornjegrajskega učiteljskega društva dne 4. listopada v novem šolskem poslopju na Ljubnem. Začetek ob 10. uri dopoldne.

Vzpored:

1. Zapisnik zadnjega zborovanja.
2. Domača in šolska vzgoja sploh; nje vrline, kako naj jo učitelj pospešuje. (Poročevalec g. Burdian.)
3. Poročilo o letošnjem glavnem zborovanju „Zaveze“.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti, nasveti itd.

K obilni udeležbi vljudno vabi

Josip Terčak,
t. č. načelnik.

Učiteljsko društvo slovenskobistriškega okraja zboruje 8. listopada t. l. ob 10. uri dopoldne v Slovenski Bistrici. Poleg navadnih točk je na dnevnem redu petje, podavanje gospoda Jos. Kokla in pobiranje udnine.

Obilne udeležbe se nadeja

odbor.

Konjiško učiteljsko društvo zboruje v četrtek dne 8. listopada t. l. ob 10. uri dopoldne v slov. šoli v Konjicah po nastopnem vzporedi:

1. Odobrenje zapisnika zadnjega zborovanja.
2. Predsedstvena naznanila.
3. Poročilo o Zav. zborovanju, (tov. Černež).
4. Letno društveno poročilo, (tov. Kožuh).
5. Poročilo blagajničarice, (tov. Feigel).
6. Volitev društvenega odbora.
7. Iz prašalne skrinjice.
8. Slučajnosti.

Dvoje prijavljenih podavanj (od tov. Serajnika in Kožuha) se mora radi obsežnosti vzporeda preložiti na zborovanje meseca prosinca prihodnjega leta.

Jurko.

Ljutomersko učiteljsko društvo zboruje v četrtek 8. listopada ob 10. uri dopoldne v Franc. Jožefovi šoli v Ljutomeru. Razun običajnih točk je na dnevnem redu poročilo g. Lassbacherja o pariški razstavi, oziroma o potovanju po Francoskem, Španskem in Italijanskem.

K obilni udeležbi vabi predsednik

Robič.

Maribor. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico zboruje dne 8. listopada točno ob 10. uri dopoldne v Leiterberški šoli. Razun običajnih točk je na dnevnem redu podavanje gosp. Avgustina Požgerja.

Ravno isti dan ima ob 9. uri društveni odbor ravno tam odborovo sejo.

Prav obilno udeležbo pričakuje odbor.

J. Lasbacher,
t. č. predsednik.

hovniki dotičnega kraja ne upajo javno nastopiti. Tem bi danes zaklical: Tovarishi pogum in hrabro na bojišče! Kaj pomaga, če smo v srcu naprednega mišljenja, kaj pomaga, če ponosno trkamo na prsi, kadar smo v družbi tovarišev, mi smo „mladi“ — a kadar se gre pokazati v dejanju naše mišljenje, tedaj pa molčimo in ne delamo.

Nihče nam ne more zameriti, če stopimo na pozorišče in agitujemo za onega poslanca, ki nam je simpatičnejši in to je v tem slučaju — Hribar.

Duhovniki se vozarijo od kraja v kraj — imajo svoje seje in posvetovanja glede volitev, oni že sedaj delajo na to, da bi bili v krajih njihovega bivanja voljeni taki volilni možje, ki bi glasovali za Žičkarja. In mi — žalostna perspektiva!

Tovarishi, zadnji čas je, vsi na krov, vsi na delo in zmaga bode naša!

Tovarishi v Savinjski dolini že delajo, mi pa dremljemo in čakamo — kaj bodo drugi storili za nas.

V tem slučaju nimamo ničesar izbirati in ne omahovati.

Žičkar je duhoven, odvisen od svojega škofa, on je pripadnik najhujšega sovražnika nove šole — klerikalizma; — nasprotno pa se je Hribar vedno kazal prijatelja šole in učiteljstva in ta naj bode naš poslanec!

Toliko za danes — prihodnjič več. Končno še enkrat: delajmo, agitujmo in pokažimo, da imamo tudi mi vpliv na ljudstvo. — ? —

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev. Vsa Zavezina društva, ki še niso poslala svojih predlogov, nasvetov in želj glede reorganizacije krajnih šolskih svetov in glede odprave krajnih šolskih nadzornikov, prosimo prav lepo, da to store prav kmalo. Ta društva zavlačujejo z vednim odlašanjem vso zadevo, ki je zdaj jako nujna.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tajnik:
Drag. Česnik.

Predsednik:
L. Jelenc.

„Ljubljansko učiteljsko društvo“ bode zborovalo v soboto dne 10. listopada t. l. ob 6. uri popoldne v III. b razredu I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulicah. Vzpored: 1. Nagovor in predsedstvena naznanila. 2. Dopisi. 3. Enotne pisne oblike za vse ljubljanske šole, poroča g. Iv. Krulc. 4. Nasveti. — Gostje dobro došli!

P. n. društvenikom „Jubilejske samopomoči“! Vsem dolžnikom razposlal sem poštne položnice, da vplačajo zaostale zneske in na priloženem lističu označil za česa dolgujejo. Potom dopisnice sem tudi prosil izjave o eventualnem izstopu iz društva, ker že od prvega uplačila niso nič več vplačali. Znesek 6 oziroma 12 vinarjev je vplačati za poštino in sicer kar stane položnica in znamka, kar je vedno ceneje kot poštna nakaznica.

Prosim tem potom, da se zneski točno vplačajo, da bode v knjigah red, le potem je delovanje olajšano.

Ig pri Ljubljani, 16. vinotoka 1900.

Fr. Trošt,
t. č. predsednik in blagajnik.

Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani. Že pred nekaj leti se je ustanovilo v Ljubljani pod zgornjim imenom društvo, ki naj omogoči za nemarjeni deci primerno vzgojo in potrebni pouk. Ker bi društvo rado v kratkem pričelo zidati društveni zavod v Ljubljani ali v njeni bližini, potrebuje vsestranske pomoči. Zato opozarjamo vse somišljenike, da mu priskočijo na

pomoč bodisi z letnim prispevkom kot udje ali s tem, da kupujejo in razpečavajo srečke efektne loterije, ki jo priredi društvo v prej omenjeni namen. — Pripomnimo še, da se je društveni odbor dne 18. vinotoka t. l. na novo konstituiral in obstoji iz sledečih p. n. gospodov: predsednik Josip Merk, c. kr. dvorni svetnik; I. podpredsednik Ivan Plantan, c. kr. notar; II. podpredsednik dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja; I. tajnik Ivan Smrekar, mestni katehet; II. tajnik Francišek Gabršek, mestni nadučitelj; I. blagajnik Ferdinand Bradaška, mestni blagajnik v p.; II. blagajnik dr. Josip Šorn, c. kr. gimnazijski profesor; odborniki: Oton pl. Detela, deželni glavar; Avgust Dreise, tovarnar; Alfred Ledenik, hišni posestnik in trgovec; Francišek Levec, c. kr. realni profesor in okrajni šolski nadzornik; Ivan Šubie, c. kr. ravnatelj strokovnih šol; dr. Francišek Tominšek, odvetnik; Viljem Treo, stavbenik.

Štajersko.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo 4. dan listopada ob 11. uri dopoldne v Šmarji po sledečem vzporedi: Poročilo o Slomškovi slavnosti in o zborovanju „Zaveze“; razgovor o nasvetovani prenosovi „Lehrerbunda“ in o nekaterih društvenih stvareh. Iz vprašalne skrinjice.

K obilnej udeležbi vljudno vabi

Strmšek.

Sv. Francišek Ks. Vabilo k zborovanju gornjegrajskega učiteljskega društva dne 4. listopada v novem šolskem poslopju na Ljubnem. Začetek ob 10. uri dopoldne.

Vzpored:

1. Zapisnik zadnjega zborovanja.
2. Domača in šolska vzgoja sploh; nje vrline, kako naj jo učitelj pospešuje. (Poročevalec g. Burdian.)
3. Poročilo o letošnjem glavnem zborovanju „Zaveze“.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti, nasveti itd.

K obilni udeležbi vljudno vabi

Josip Terčak,
t. č. načelnik.

Učiteljsko društvo slovenskobistriškega okraja zboruje 8. listopada t. l. ob 10. uri dopoldne v Slovenski Bistrici. Poleg navadnih točk je na dnevnem redu petje, podavanje gospoda Jos. Kokla in pobiranje udnine.

Obilne udeležbe se nadeja

odbor.

Konjiško učiteljsko društvo zboruje v četrtek dne 8. listopada t. l. ob 10. uri dopoldne v slov. šoli v Konjicah po nastopnem vzporedi:

1. Odobrenje zapisnika zadnjega zborovanja.
2. Predsedstvena naznanila.
3. Poročilo o Zav. zborovanju, (tov. Černež).
4. Letno društveno poročilo, (tov. Kožuh).
5. Poročilo blagajničarice, (tov. Feigel).
6. Volitev društvenega odbora.
7. Iz prašalne skrinjice.
8. Slučajnosti.

Dvoje prijavljenih podavanj (od tov. Serajnika in Kožuha) se mora radi obsežnosti vzporeda preložiti na zborovanje meseca prosinca prihodnjega leta.

Jurko.

Ljutomersko učiteljsko društvo zboruje v četrtek 8. listopada ob 10. uri dopoldne v Franc. Jožefovi šoli v Ljutomeru. Razun običajnih točk je na dnevnem redu poročilo g. Lassbacherja o pariški razstavi, oziroma o potovanju po Francoskem, Španskem in Italijanskem.

K obilni udeležbi vabi predsednik

Robič.

Maribor. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico zboruje dne 8. listopada točno ob 10. uri dopoldne v Leiterberški šoli. Razun običajnih točk je na dnevnem redu podavanje gosp. Avgustina Požgerja.

Ravno isti dan ima ob 9. uri društveni odbor ravno tam odborovo sejo.

Prav obilno udeležbo pričakuje odbor.

J. Lasbacher,
t. č. predsednik.

Ptujsko učiteljsko društvo zboruje dne 8. listopada t. l. dopoldne ob 11. uri v okoliški šoli s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Poročilo o letošnjem zborovanju „Zaveze“ v Mariboru. (Poroča g. Fr. Meško).
3. Posvetovanje in sklepanje o prisoji nagrade za najboljši spis „Slomšek kot pedagog“.
4. Slučajnosti.

K prav obilni udeležbi vljudno vabi

Fr. Šorn,
t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

Knjige družbe sv. Mohora so ravnokar izšle. Vsak družbenik dobi šestero krasnih knjig pri tistem poverjeniku, kjer se je upisal.

Slovanske knjižnice 94. snopič je izšel te dni v Goriski tiskarni ter prinaša Tolstojega roman „Vstajenje“. Cena 40 h. „Slov. knjižnico“ slovenskemu učitelstvu prav toplo priporočamo.

Novi natis „Cecilije“ I. del. Že dolgo let je pošel I. del priljubljene „Cecilije“ skladatelja A. Foerster-ja, katero je bila l. 1883. izdala družba sv. Mohorja. Mnogo se je povpraševalo po novi izdaji, katera je prepotrebna zlasti za naše cerkvene pevske zборе. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del „Cecilije“ na novo izda, in sicer v popravljenem in izpopolnjenem ponatisu, tako da bo nova izdaja ustrezala cerkvenim in tudi drugim, zlasti pa dijaškim pevskim zborom. Nova „Cecilija“ bode obsegala: 1. Mašne pesmi, in sicer pomnožene; latinski „Requiem“, prav lahek za en glas s spremljevanjem orgel ali za mešani zbor; razne pesmi za cerkvene čase, za blagoslov, več „Tantum ergo“, kakor so bili že v stari „Ceciliji“, samo da se nekatere pesmi izpustijo, oziroma z boljšimi in lahkejšimi nadomestijo. 2. K tem pridejo obhajilne pesmi, Marijine ter pesmi za godove raznih svetnikov. Izbrale se bodo pa samo najprimernejše pesmi, in sicer tudi nekaj novih, ker je drugih dosti v II. delu „Cecilije“, kateri se v družbeni zalogi še vedno lahko dobiva. 3. Obseg nove izdaje bo nekako isti, kakor stare, molitvenik pa se izpusti. — Cena knjigi bo ista, ktkor je določena za II. del, t. j. 1 krona. Gospode družbene poverjenike, pevovodje in vse, ki bodo novo knjigo potrebovali, uljudno in nujno prosimo, da odboru družbe sv. Mohorja čim preje, vsaj pa do novega leta naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevske zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada ponatisa.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani: Tvrdka Fr. Ksav. Souvan v Ljubljani, 24.48 K; g. Fr. Papler, nadučitelj v Borovnici, nabral na svatbi g. Al. Kanca z gosposično Milko Majaronovo 16.30 K.

Imenovanje. Šolski svetnik gospod Peter Končnik, c. kr. gimn. ravnatelj v Celju, je imenovan deželni šolski nadzornik za Kranjsko. Novi deželni šolski nadzornik je bil svoj čas učiteljski profesor v Gradcu in pozneje pa dlje časa okrajni šolski nadzornik za celjski okraj. Spisal je tudi več šolskih knjig. Ljudsko šolstvo mu torej ni neznano. S tega stališča mora vsak ljudski učitelj pospravljati njegovo imenovanje, to tembolj, ker zadnja dva deželna šolska nadzornika nista poznala ljudskega šolstva, ker se z njim nista poprej nikdar pečala. Želimo le še, da bi novi deželni šolski nadzornik blagovolił upoštevati in uvaževati težko stališče naprednega učiteljstva napram nasprotnikom nove šole.

Kakor dosedanji, tako bo tudi novi deželni šolski nadzornik preobložen z delom, ker je imenovan za srednje in ljudske šole, in vsled tega ne bo mogel vsemu kaj. V zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora se je od vladne

strani zagotavljalo, da dobimo dva nadzornika in sicer enega za srednje in enega za ljudske šole. Nadzornik samo za srednje šole bi res ne imel preveč posla, pač pa še vedno nadzornik za ljudske šole. Naše mnenje je, da bi se v tem slučaju kranjske nemške šole pridilele srednješolskemu nadzorniku in vse slovenske ljudske šole naj bi pa imel v svojem področju ljudskošolski deželni šolski nadzornik. Na ta način bi imela oba dovolj dela, za enega samega je pa vse to delo preogromno, vsled česar trpi kranjsko šolstvo na škodo davkoplačevalcev*).

G. Josip Šuman, c. kr. dež. šolski nadzornik kranjski, je na lastno prošnjo umirovljen ter dobil ob tej priliki naslov dvornega svetnika. G. dvornemu svetniku želimo, da bi užival zasluženi pokoj zdrav in zadovoljen do skrajnih mej človeškega življenja! Kranjsko učiteljstvo bo ohranilo g. Šumana v blagem spominu, ker mu je bil naklonjen in pravičen.

Narodno napredna stranka na Kranjskem kandiduje za državnozborsko volitev v V. skupino g. Luko Jelenca, mestnega učitelja in predsednika „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Mnogo pridobi naš ugled, da kandiduje ljudski učitelj. Neprecenljive važnosti pa bi bilo za naš stan, ako bi mu priborili zmago. To je pa le mogoče, če stori vsak učitelj v polni meri svojo dolžnost in če neutrudljivo pomagajo vse one učiteljice, ki so še z nami enega srca in istega duha. Zato tovarišice in tovariši na delo, na vztrajno delo za svojega tovariša!

Osobne vesti. G. Josip Schmoranz, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, je dobil enoletni dopust, da pohaja tehnologični muzej na Dunaju; njega nadomestuje gđc. Betika Supanek, abs. učit. kandidatinja in bivša suplentinja na Vranskem. Gosp. Munda, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, ima tudi to leto dopust ter obiskuje konservatorij za godbo na Dunaju. Kot lani ga tudi to leto suplija g. Franjo Voglar. Učitelj g. M. Majcen je iz službenih ozirov premeščen iz Teharj v Loče (konjski okraj). G. Krančič iz St. Vida v Šmarškem okraju postal je definitivni šolski voditelj na Svetini nad Celjem. G. I. Polák, učitelj pri Sv. Jakobu na Dolu, postal je definitivni učitelj 5. razrednice na Hrastniku ob juž. železnici (laški okraj). Nadučiteljem v Polju pri Podčetrtku je imenovan g. Anton Gradišnik, učitelj v St. Vidu pri Planini. Učiteljem pri Sv. Lovrencu pri Prožinu je imenovan g. Ivan Jezovšek, učitelj v Ostrvici pri St. Jurju nad Taborom. Učiteljicam v St. Ilju v Slov. Goricah je imenovana gđc. Marija Danko od Sv. Andraža v Slov. Goricah. Učiteljicam ženskih ročnih del sta imenovani nadučiteljevi soprogi Alojzija Skrbinšok v Planicah pri Mariboru in Jerica Gnus v Dolu pri Hrastniku. Nadučiteljem so imenovani gg.: Simon Sekirnik pri Sv. Jurju pod Donačko goro pri Rogatcu, Anton Kuković v Polenšaku pri Ptuj, Peter Kavčič v Novi cerkvi pri Ptuj, vsi učitelji na dosedanjih mestih; učiteljem-voditeljem je imenovan Rihard Kokot iz Loč za Topolšico pri Šoštanju; učiteljem, ozir. učiteljicam so imenovani gg., ozir. gđc.: Ivan Klemenčič iz Zetal za Ptujsko goro, Karol Majer za St. Janž na Dravskem polju, Franc Skaza iz St. Janža na Vini gori za Velenje, Štefan Kos iz Makol pri Mariji Snežni poleg Omuřeka. — G. A. Mikuz suplent v Ljubljani, je dobil služo v Podkraj; g. K. Pikel je imenovan nadučiteljem pri Sv. Križu pri Litiji; g. K. Mataje pride zaradi obrtne šole iz Gor. Logatca v Smartno pri Litiji in gđc. A. Moos pa od tu v Gor. Logatec.

„Slovenski List“ se je že zagnal v našega kandidata, g. L. Jelenca. Grize in popada ga kakor kaka sestradena zver. No, to naj ne plaši g. Jelenca, to je zanj le priporočilo, da je na svojem mestu.

Klerikalni kandidat za V. kurijo na Kranjskem je g. dr. Sušteršič. Č. g. dr. Krek je previdnejši, zato se je odmaknil. O g. dr. Sušteršiču, kot „prijatelju“

*) Zadnji čas se zatrjuje, da bo ob novem letu imenovan še poseben ljudskošolski nadzornik.

Ptujsko učiteljsko društvo zboruje dne 8. listopada t. l. dopoldne ob 11. uri v okoliški šoli s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Poročilo o letošnjem zborovanju „Zaveze“ v Mariboru. (Poroča g. Fr. Meško).
3. Posvetovanje in sklepanje o prisoji nagrade za najboljši spis „Slomšek kot pedagog“.
4. Slučajnosti.

K prav obilni udeležbi vljudno vabi

Fr. Šorn,
t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

Knjige družbe sv. Mohora so ravnokar izšle. Vsak družbenik dobi šestero krasnih knjig pri tistem poverjeniku, kjer se je upisal.

Slovanske knjižnice 94. snopič je izšel te dni v Goriski tiskarni ter prinaša Tolstojega roman „Vstajenje“. Cena 40 h. „Slov. knjižnico“ slovenskemu učitelstvu prav toplo priporočamo.

Novi natis „Cecilije“ I. del. Že dolgo let je pošel I. del priljubljene „Cecilije“ skladatelja A. Foerster-ja, katero je bila l. 1883. izdala družba sv. Mohorja. Mnogo se je povpraševalo po novi izdaji, katera je prepotrebna zlasti za naše cerkvene pevske zборе. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del „Cecilije“ na novo izda, in sicer v popravljenem in izpopolnjenem ponatisu, tako da bo nova izdaja ustrezala cerkvenim in tudi drugim, zlasti pa dijaškim pevskim zborom. Nova „Cecilija“ bode obsegala: 1. Mašne pesmi, in sicer pomnožene; latinski „Requiem“, prav lahek za en glas s spremljevanjem orgel ali za mešani zbor; razne pesmi za cerkvene čase, za blagoslov, več „Tantum ergo“, kakor so bili že v stari „Ceciliji“, samo da se nekatere pesmi izpustijo, oziroma z boljšimi in lahkejšimi nadomestijo. 2. K tem pridejo obhajilne pesmi, Marijine ter pesmi za godove raznih svetnikov. Izbrale se bodo pa samo najprimernejše pesmi, in sicer tudi nekaj novih, ker je drugih dosti v II. delu „Cecilije“, kateri se v družbeni zalogi še vedno lahko dobiva. 3. Obseg nove izdaje bo nekako isti, kakor stare, molitvenik pa se izpusti. — Cena knjigi bo ista, ktkor je določena za II. del, t. j. 1 krona. Gospode družbene poverjenike, pevovodje in vse, ki bodo novo knjigo potrebovali, uljudno in nujno prosimo, da odboru družbe sv. Mohorja čim preje, vsaj pa do novega leta naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevske zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada ponatisa.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani: Tvrška Fr. Ksav. Souvan v Ljubljani, 24.48 K; g. Fr. Papler, nadučitelj v Borovnici, nabral na svatbi g. Al. Kanca z gosposično Milko Majaronovo 16.30 K.

Imenovanje. Šolski svetnik gospod Peter Končnik, c. kr. gimn. ravnatelj v Celju, je imenovan deželni šolski nadzornik za Kranjsko. Novi deželni šolski nadzornik je bil svoj čas učiteljski profesor v Gradcu in pozneje pa dlje časa okrajni šolski nadzornik za celjski okraj. Spisal je tudi več šolskih knjig. Ljudsko šolstvo mu torej ni neznano. S tega stališča mora vsak ljudski učitelj posdravljati njegovo imenovanje, to tembolj, ker zadnja dva deželna šolska nadzornika nista poznala ljudskega šolstva, ker se z njim nista poprej nikdar pečala. Želimo le še, da bi novi deželni šolski nadzornik blagovolił upoštevati in uvaževati težko stališče naprednega učiteljstva napram nasprotnikom nove šole.

Kakor dosedanji, tako bo tudi novi deželni šolski nadzornik preobložen z delom, ker je imenovan za srednje in ljudske šole, in vsled tega ne bo mogel vsemu kaj. V zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora se je od vladne

strani zagotavljalo, da dobimo dva nadzornika in sicer enega za srednje in enega za ljudske šole. Nadzornik samo za srednje šole bi res ne imel preveč posla, pač pa še vedno nadzornik za ljudske šole. Naše mnenje je, da bi se v tem slučaju kranjske nemške šole pridilele srednješolskemu nadzorniku in vse slovenske ljudske šole naj bi pa imel v svojem področju ljudskošolski deželni šolski nadzornik. Na ta način bi imela oba dovolj dela, za enega samega je pa vse to delo preogromno, vsled česar trpi kranjsko šolstvo na škodo davkoplačevalcev*).

G. Josip Šuman, c. kr. dež. šolski nadzornik kranjski, je na lastno prošnjo umirovljen ter dobil ob tej priliki naslov dvornega svetnika. G. dvornemu svetniku želimo, da bi užival zasluženi pokoj zdrav in zadovoljen do skrajnih mej človeškega življenja! Kranjsko učiteljstvo bo ohranilo g. Šumana v blagem spominu, ker mu je bil naklonjen in pravičen.

Narodno napredna stranka na Kranjskem kandiduje za državnozborsko volitev v V. skupino g. Luko Jelenca, mestnega učitelja in predsednika „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Mnogo pridobi naš ugled, da kandiduje ljudski učitelj. Neprecenljive važnosti pa bi bilo za naš stan, ako bi mu priborili zmago. To je pa le mogoče, če stori vsak učitelj v polni meri svojo dolžnost in če neutrudljivo pomagajo vse one učiteljice, ki so še z nami enega srca in istega duha. Zato tovarišice in tovariši na delo, na vztrajno delo za svojega tovariša!

Osobne vesti. G. Josip Schmoranz, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, je dobil enoletni dopust, da pohaja tehnologični muzej na Dunaju; njega nadomestuje gđ. Betika Supanek, abs. učit. kandidatinja in bivša suplentinja na Vranskem. Gosp. Munda, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, ima tudi to leto dopust ter obiskuje konservatorij za godbo na Dunaju. Kot lani ga tudi to leto suplija g. Franjo Voglar. Učitelj g. M. Majcen je iz službenih ozirov premeščen iz Teharj v Loče (konjski okraj). G. Krančič iz Št. Vida v Šmarškem okraju postal je definitivni šolski voditelj na Svetini nad Celjem. G. I. Polák, učitelj pri Sv. Jakobu na Dolu, postal je definitivni učitelj 5. razrednice na Hrastniku ob juž. železnici (laški okraj). Nadučiteljem v Polju pri Podčetrtku je imenovan g. Anton Gradišnik, učitelj v Št. Vidu pri Planini. Učiteljem pri Sv. Lovrencu pri Prožinu je imenovan g. Ivan Jezovšek, učitelj v Ostrvici pri Št. Jurju nad Taborom. Učiteljicam v Št. Ilju v Slov. Goricah je imenovana gđ. Marija Danko od Sv. Andraža v Slov. Goricah. Učiteljicam ženskih ročnih del sta imenovani nadučiteljevi soprogi Alojzija Skrbinšok v Planicah pri Mariboru in Jerica Gnus v Dolu pri Hrastniku. Nadučiteljem so imenovani gg.: Simon Sekirnik pri Sv. Jurju pod Donačko goro pri Rogatcu, Anton Kuković v Polenšaku pri Ptuj, Peter Kavčič v Novi cerkvi pri Ptuj, vsi učitelji na dosedanjih mestih; učiteljem-voditeljem je imenovan Rihard Kokot iz Loč za Topolšico pri Šoštanju; učiteljem, ozir. učiteljicam so imenovani gg., ozir. gđc.: Ivan Klemenčič iz Zetal za Ptujsko goro, Karol Majer za Št. Janž na Dravskem polju, Franc Skaza iz Št. Janža na Vini gori za Velenje, Štefan Kos iz Makol pri Mariji Snežni poleg Omuřeka. — G. A. Mikuz suplent v Ljubljani, je dobil službo v Podkraj; g. K. Pikel je imenovan nadučiteljem pri Sv. Križu pri Litiji; g. K. Mataje pride zaradi obrtne šole iz Gor. Logatca v Šmartno pri Litiji in gđc. A. Moos pa od tu v Gor. Logatec.

„Slovenski List“ se je že zagnal v našega kandidata, g. L. Jelenca. Grize in popada ga kakor kaka sestradena zver. No, to naj ne plaši g. Jelenca, to je zanj le priporočilo, da je na svojem mestu.

Klerikalni kandidat za V. kurijo na Kranjskem je g. dr. Sušteršič. Č. g. dr. Krek je previdnejši, zato se je odmaknil. O g. dr. Sušteršiču, kot „prijatelju“

*) Zadnji čas se zatrjuje, da bo ob novem letu imenovan še poseben ljudskošolski nadzornik.

Ptujsko učiteljsko društvo zboruje dne 8. listopada t. l. dopoldne ob 11. uri v okoliški šoli s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Poročilo o letošnjem zborovanju „Zaveze“ v Mariboru. (Poroča g. Fr. Meško).
3. Posvetovanje in sklepanje o prisoji nagrade za najboljši spis „Slomšek kot pedagog“.
4. Slučajnosti.

K prav obilni udeležbi vljudno vabi

Fr. Šorn,
t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

Knjige družbe sv. Mohora so ravnokar izšle. Vsak družbenik dobi šestero krasnih knjig pri tistem poverjeniku, kjer se je upisal.

Slovanske knjižnice 94. snopič je izšel te dni v Goriski tiskarni ter prinaša Tolstojega roman „Vstajenje“. Cena 40 h. „Slov. knjižnico“ slovenskemu učitelstvu prav toplo priporočamo.

Novi natis „Cecilije“ I. del. Že dolgo let je pošel I. del priljubljene „Cecilije“ skladatelja A. Foerster-ja, katero je bila l. 1883. izdala družba sv. Mohorja. Mnogo se je povpraševalo po novi izdaji, katera je prepotrebna zlasti za naše cerkvene pevske zборе. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del „Cecilije“ na novo izda, in sicer v popravljenem in izpopolnjenem ponatisu, tako da bo nova izdaja ustrezala cerkvenim in tudi drugim, zlasti pa dijaškim pevskim zborom. Nova „Cecilija“ bode obsegala: 1. Mašne pesmi, in sicer pomnožene; latinski „Requiem“, prav lahek za en glas s spremljevanjem orgel ali za mešani zbor; razne pesmi za cerkvene čase, za blagoslov, več „Tantum ergo“, kakor so bili že v stari „Ceciliji“, samo da se nekatere pesmi izpustijo, oziroma z boljšimi in lahkejšimi nadomestijo. 2. K tem pridejo obhajilne pesmi, Marijine ter pesmi za godove raznih svetnikov. Izbrale se bodo pa samo najprimernejše pesmi, in sicer tudi nekaj novih, ker je drugih dosti v II. delu „Cecilije“, kateri se v družbeni zalogi še vedno lahko dobiva. 3. Obseg nove izdaje bo nekako isti, kakor stare, molitvenik pa se izpusti. — Cena knjigi bo ista, ktkor je določena za II. del, t. j. 1 krona. Gospode družbene poverjenike, pevovodje in vse, ki bodo novo knjigo potrebovali, uljudno in nujno prosimo, da odboru družbe sv. Mohorja čim preje, vsaj pa do novega leta naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevske zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada ponatisa.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani: Tvrška Fr. Ksav. Souvan v Ljubljani, 24.48 K; g. Fr. Papler, nadučitelj v Borovnici, nabral na svatbi g. Al. Kanca z gosposično Milko Majaronovo 16.30 K.

Imenovanje. Šolski svetnik gospod Peter Končnik, c. kr. gimn. ravnatelj v Celju, je imenovan deželni šolski nadzornik za Kranjsko. Novi deželni šolski nadzornik je bil svoj čas učiteljski profesor v Gradcu in pozneje pa dlje časa okrajni šolski nadzornik za celjski okraj. Spisal je tudi več šolskih knjig. Ljudsko šolstvo mu torej ni neznano. S tega stališča mora vsak ljudski učitelj pospravljati njegovo imenovanje, to tembolj, ker zadnja dva deželna šolska nadzornika nista poznala ljudskega šolstva, ker se z njim nista poprej nikdar pečala. Želimo le še, da bi novi deželni šolski nadzornik blagovolil upoštevati in uvaževati težko stališče naprednega učiteljstva napram nasprotnikom nove šole.

Kakor dosedanji, tako bo tudi novi deželni šolski nadzornik preobložen z delom, ker je imenovan za srednje in ljudske šole, in vsled tega ne bo mogel vsemu kaj. V zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora se je od vladne

strani zagotavljalo, da dobimo dva nadzornika in sicer enega za srednje in enega za ljudske šole. Nadzornik samo za srednje šole bi res ne imel preveč posla, pač pa še vedno nadzornik za ljudske šole. Naše mnenje je, da bi se v tem slučaju kranjske nemške šole pridilele srednješolskemu nadzorniku in vse slovenske ljudske šole naj bi pa imel v svojem področju ljudskošolski deželni šolski nadzornik. Na ta način bi imela oba dovolj dela, za enega samega je pa vse to delo preogromno, vsled česar trpi kranjsko šolstvo na škodo davkoplačevalcev*).

G. Josip Šuman, c. kr. dež. šolski nadzornik kranjski, je na lastno prošnjo umirovljen ter dobil ob tej priliki naslov dvornega svetnika. G. dvornemu svetniku želimo, da bi užival zasluženi pokoj zdrav in zadovoljen do skrajnih mej človeškega življenja! Kranjsko učiteljstvo bo ohranilo g. Šumana v blagem spominu, ker mu je bil naklonjen in pravičen.

Narodno napredna stranka na Kranjskem kandiduje za državnozborsko volitev v V. skupino g. Luko Jelenca, mestnega učitelja in predsednika „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Mnogo pridobi naš ugled, da kandiduje ljudski učitelj. Neprecenljive važnosti pa bi bilo za naš stan, ako bi mu priborili zmago. To je pa le mogoče, če stori vsak učitelj v polni meri svojo dolžnost in če neutrudljivo pomagajo vse one učiteljice, ki so še z nami enega srca in istega duha. Zato tovarišice in tovariši na delo, na vztrajno delo za svojega tovariša!

Osobne vesti. G. Josip Schmoranz, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, je dobil enoletni dopust, da pohaja tehnološki muzej na Dunaju; njega nadomestuje gđc. Betika Supanek, abs. učit. kandidatinja in bivša suplentinja na Vranskem. Gosp. Munda, učitelj na okoliški deški šoli v Celju, ima tudi to leto dopust ter obiskuje konservatorij za godbo na Dunaju. Kot lani ga tudi to leto suplija g. Franjo Voglar. Učitelj g. M. Majcen je iz službenih ozirov premeščen iz Teharj v Loče (konjski okraj). G. Krančič iz St. Vida v Šmarškem okraju postal je definitivni šolski voditelj na Svetini nad Celjem. G. I. Polák, učitelj pri Sv. Jakobu na Dolu, postal je definitivni učitelj 5. razrednice na Hrastniku ob juž. železnici (laški okraj). Nadučiteljem v Polju pri Podčetrtku je imenovan g. Anton Gradišnik, učitelj v St. Vidu pri Planini. Učiteljem pri Sv. Lovrencu pri Prožinu je imenovan g. Ivan Jezovšek, učitelj v Ostrvici pri St. Jurju nad Taborom. Učiteljicam v St. Ilju v Slov. Goricah je imenovana gđc. Marija Danko od Sv. Andraža v Slov. Goricah. Učiteljicam ženskih ročnih del sta imenovani nadučiteljevi soprogi Alojzija Skrbinšok v Planicah pri Mariboru in Jerica Gnus v Dolu pri Hrastniku. Nadučiteljem so imenovani gg.: Simon Sekirnik pri Sv. Jurju pod Donačko goro pri Rogatcu, Anton Kuković v Polenšaku pri Ptuj, Peter Kavčič v Novi cerkvi pri Ptuj, vsi učitelji na dosedanjih mestih; učiteljem-voditeljem je imenovan Rihard Kokot iz Loč za Topolšico pri Šoštanju; učiteljem, ozir. učiteljicam so imenovani gg., ozir. gđc.: Ivan Klemenčič iz Zetal za Ptujsko goro, Karol Majer za St. Janž na Dravskem polju, Franc Skaza iz St. Janža na Vini gori za Velenje, Štefan Kos iz Makol pri Mariji Snežni poleg Omuřeka. — G. A. Mikuz suplent v Ljubljani, je dobil službo v Podkraj; g. K. Pikel je imenovan nadučiteljem pri Sv. Križu pri Litiji; g. K. Mataje pride zaradi obrtne šole iz Gor. Logatca v Smartno pri Litiji in gđc. A. Moos pa od tu v Gor. Logatec.

„Slovenski List“ se je že zagnal v našega kandidata, g. L. Jelenca. Grize in popada ga kakor kaka sestrada zver. No, to naj ne plaši g. Jelenca, to je zanj le priporočilo, da je na svojem mestu.

Klerikalni kandidat za V. kurijo na Kranjskem je g. dr. Sušteršič. Č. g. dr. Krek je previdnejši, zato se je odmaknil. O g. dr. Sušteršiču, kot „prijatelju“

*) Zadnji čas se zatrjuje, da bo ob novem letu imenovan še poseben ljudskošolski nadzornik.

učiteljstva bomo pa povedali v prihodnji številki svojo besedo.

G. Dragotin Hribar iz Celja je kandidat za V. kurijo na Sp. Štajerskem proti dekanu Žičkarju. G. Dragotin Hribar je znan kot velik prijatelj šole in učiteljstva, zato pozivljamo vse napredno spodnještajersko učiteljstvo, da gre kot en mož v boj za gospoda Dragotina Hribarja.

Gluhonemni zavod v Ljubljani so blagoslovili in otvorili dne 28. vinotoka. Oglasilo se je 26 učencev. Na zavodu bosta poučevala gg. St. Primožič (vodja) in J. Armič (hišni oskrbnik). G. J. Arko bo hospitaliral na zavodu.

Petričevi šolski zvezki so med dosedaj znanimi šolskimi zvezki najpraktičnejši, najboljši in najcenejši. Prosimo vse zavedno učiteljstvo, da upelje v svoji šoli le te zvezke in to tembolj, ker podpira g. Petrič iz iztržka prav izdatno tudi „učiteljski konvikt“. Cena papirja je zadnji čas zdatno poskočila — pri 100 kg za 12 do 15 K — a g. Petrič ni prav nič zvišal cene zvezkom ter ostal tudi navzlic temu pri stari kvaliteti papirja. Torej le svoji k svojim!

Predsedstvo „Slovenskega učiteljskega društva“ je sklicalo za dan 2. t. m. shod zaupnih mož, da se posvetuje glede postopanja pri prihodnjih državnoborskih volitvah.

Kandidatje narodno-napredne stranke v kmetskih občinah so: 1. Za Novomesto, Krško, Kostanjevico, Črnomelj in Metliko g. Ivan Globočnik, veleposestnik na Dobrovi pri Kostanjevici. 2. Za ljubljansko okolico, Vrhniko, Litijo, Zatičino, Ribnico in Velike Lašiče gosp. Josip Lenarčič, deželni poslanec, posestnik in tovarnar na Vrhniki. 3. Za notranjske kmetske občine g. Ivan Božič, deželni poslanec, župan in posestnik v Podragi. Tovariši, le za-nje na delo! Vsi so prijatelji nove šole in naprednega učiteljstva. Naš mož je tudi g. Zupančič iz trebanjskega okraja.

Na Goriškem bo kandidoval v V. kuriji g. dr. H. Tuma. Ni dvoma, da bo vse goriško učiteljstvo se zavzelo za g. dr. Tuma kakor en mož; zakaj nihče ne pozna boljše britkosti učiteljskega stanu kakor g. dr. Tuma, ker je sam več let okušal grenki in trdi učiteljski kruh.

Odkritje Dittesovega spomenika. V nedeljo dne 21. pr. m. popoldne je bilo na dunajskem protestantskem pokopališču slovesno odkritje nagrobnega spomenika velikega pedagoga Dittesa. Zbrala se je k slavnosti ogromna množica dunajskega učiteljstva in drugih čestilcev Dittesovih. Prisotni so bili tudi njegova hči in trije njegovi sinovi. Slavnostni govor je govoril predsednik avstrijske nemške učiteljske zveze, nadučitelj gospod Katschinka, ki je dejal, da se napredno in svobodomiselnno učiteljstvo čvrsto in neomajano drži Dittesovih idej. Končal je z Dittesovim izrekom: Ne navzdol in nazaj, ampak navzgor in naprej! Govorila sta še ravnatelj Röhl iz Berlina in učitelj Jordan v imenu Dittesovih učencev. Zahvalo je izrekel Dittesovim čestilcem njegov sin, prof. dr. Rudolf Dittes. — Na nagrobnem spomeniku se vidi krasen relief, ki kaže Dittesa, govorečega v nekem učiteljskem zborovanju.

Izpitni učne usposobljenosti se prično v Mariboru dne 5. t. m.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 4743

Goriško.

Služba otroške vrtarice v Pevni pri Gorici se razpisuje s 600 K letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do 31. vinotoka t. l. dološlje podpisane vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 14. vinotoka 1900.

Št. 1777

V šolskem okraju goriške okolice se razpisujejo v stalno nameščenje:

1. mesta učiteljev-voditeljev na enorazrednicah v Kronbergu, Lokovcu, Lokvah, Plavek, Vedrijanu-Ozeljanu in pri Voglarjih;

2. mestu učiteljev-voditeljev na potovalnih šolah Srednje-Kambreško in Podlaka-Dol.-Lokovec.

3. po eno mesto učiteljice na trirazrednici v Št. Andražu, na dvorazrednicah v Černicah, v Št. Martinu, Opatjem-selu in Oseku ter na štirirazrednici z ital. učnim jezikom v Ločniku.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 15. vinotoka 1896. Potovalna učitelja dobijo tudi potnino letnih 200 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje do 28. listopada t. l. po predstojnem oblastvu pri dotičnem krajnem šol. svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Gorici, dne 19. vinotoka 1900.

Listnica uredništva:

V Istro, na Goriško, na Štajersko in na Notranjsko: Pribodnjic! Danes ni bilo prostora! Le oglasite se še večkrat! Posebno članki glede državnoborskih volitev nam bodo dobro došli. Pozdrav!

V mojem založništvu je izšla Dimnikova:

Avstrijska zgodovina

za ljudske šole.

Cena brošurani knjigi 2 K, lično v platno vezani knjigi pa 2-60 K; po pošti 20 h več.

Hhratu priporočam p. i. učiteljstvu svojo bogato zalogo

šolskih zvezkov

šolskih potrebščin, raznovrstnega papirja itd.

S spoštovanjem

Jos. Petrič.

V zalogi R. Šeberjeve tiskarnice v Postojni je ravnokar izšel:

Ročni zapisnik

s koledarjem in z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južno-Štajerskem in Primorskem ter z osebnim staležem kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva

za šolsko leto 1900/1901. — VII. Letnik.

Sestavil Štefan Primožič, učitelj.

Cena: za 75 učen. K 1-40, za 100 učen. K 1-50, za 125 učen. K 1-60, za 150 učen. K 1-70. Naročnikom šolskih tiskovin 40 vin. ceneje.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

učiteljstva bomo pa povedali v prihodnji številki svojo besedo.

G. Dragotin Hribar iz Celja je kandidat za V. kurijo na Sp. Štajerskem proti dekanu Žičkarju. G. Dragotin Hribar je znan kot velik prijatelj šole in učiteljstva, zato pozivljamo vse napredno spodnještajersko učiteljstvo, da gre kot en mož v boj za gospoda Dragotina Hribarja.

Gluhonemni zavod v Ljubljani so blagoslovili in otvorili dne 28. vinotoka. Oglasilo se je 26 učencev. Na zavodu bosta poučevala gg. St. Primožič (vodja) in J. Armič (hišni oskrbnik). G. J. Arko bo hospitaliral na zavodu.

Petričevi šolski zvezki so med dosedaj znanimi šolskimi zvezki najpraktičnejši, najboljši in najcenejši. Prosimo vse zavedno učiteljstvo, da upelje v svoji šoli le te zvezke in to tembolj, ker podpira g. Petrič iz iztržka prav izdatno tudi „učiteljski konvikt“. Cena papirja je zadnji čas zdatno poskočila — pri 100 kg za 12 do 15 K — a g. Petrič ni prav nič zvišal cene zvezkom ter ostal tudi navzlic temu pri stari kvaliteti papirja. Torej le svoji k svojim!

Predsedstvo „Slovenskega učiteljskega društva“ je sklicalo za dan 2. t. m. shod zaupnih mož, da se posvetuje glede postopanja pri prihodnjih državnoborskih volitvah.

Kandidatje narodno-napredne stranke v kmetskih občinah so: 1. Za Novomesto, Krško, Kostanjevico, Črnomelj in Metliko g. Ivan Globočnik, veleposestnik na Dobrovi pri Kostanjevici. 2. Za ljubljansko okolico, Vrhniko, Litijo, Zatičino, Ribnico in Velike Lašiče gosp. Josip Lenarčič, deželni poslanec, posestnik in tovarnar na Vrhniki. 3. Za notranjske kmetske občine g. Ivan Božič, deželni poslanec, župan in posestnik v Podragi. Tovariši, le za-nje na delo! Vsi so prijatelji nove šole in naprednega učiteljstva. Naš mož je tudi g. Zupančič iz trebanjskega okraja.

Na Goriškem bo kandidoval v V. kuriji g. dr. H. Tuma. Ni dvoma, da bo vse goriško učiteljstvo se zavzelo za g. dr. Tuma kakor en mož; zakaj nihče ne pozna boljše britkosti učiteljskega stanu kakor g. dr. Tuma, ker je sam več let okušal grenki in trdi učiteljski kruh.

Odkritje Dittesovega spomenika. V nedeljo dne 21. pr. m. popoldne je bilo na dunajskem protestantskem pokopališču slovesno odkritje nagrobnega spomenika velikega pedagoga Dittesa. Zbrala se je k slavnosti ogromna množica dunajskega učiteljstva in drugih čestilcev Dittesovih. Prisotni so bili tudi njegova hči in trije njegovi sinovi. Slavnostni govor je govoril predsednik avstrijske nemške učiteljske zveze, nadučitelj gospod Katschinka, ki je dejal, da se napredno in svobodomiselnno učiteljstvo čvrsto in neomajano drži Dittesovih idej. Končal je z Dittesovim izrekom: Ne navzdol in nazaj, ampak navzgor in naprej! Govorila sta še ravnatelj Röhl iz Berlina in učitelj Jordan v imenu Dittesovih učencev. Zahvalo je izrekel Dittesovim čestilcem njegov sin, prof. dr. Rudolf Dittes. — Na nagrobnem spomeniku se vidi krasen relief, ki kaže Dittesa, govorečega v nekem učiteljskem zborovanju.

Izpitni učne usposobljenosti se prično v Mariboru dne 5. t. m.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 4743

Goriško.

Služba otroške vrtarice v Pevni pri Gorici se razpisuje s 600 K letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do 31. vinotoka t. l. dološlje podpisane vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 14. vinotoka 1900.

Št. 1777

V šolskem okraju goriške okolice se razpisujejo v stalno nameščenje:

1. mesta učiteljev-voditeljev na enorazrednicah v Kronbergu, Lokovcu, Lokvah, Plavek, Vedrijanu-Ozeljanu in pri Voglarjih;

2. mestu učiteljev-voditeljev na potovalnih šolah Srednje-Kambreško in Podlaka-Dol.-Lokovec.

3. po eno mesto učiteljice na trirazrednici v Št. Andražu, na dvorazrednicah v Černicah, v Št. Martinu, Opatjem-selu in Oseku ter na štirirazrednici z ital. učnim jezikom v Ločniku.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 15. vinotoka 1896. Potovalna učitelja dobijo tudi potnino letnih 200 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje do 28. listopada t. l. po predstojnem oblastvu pri dotičnem krajnem šol. svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Gorici, dne 19. vinotoka 1900.

Listnica uredništva:

V Istro, na Goriško, na Štajersko in na Notranjsko: Pribodnjic! Danes ni bilo prostora! Le oglasite se še večkrat! Posebno članki glede državnoborskih volitev nam bodo dobro došli. Pozdrav!

V mojem založništvu je izšla Dimnikova:

Avstrijska zgodovina

za ljudske šole.

Cena brošurani knjigi 2 K, lično v platno vezani knjigi pa 2-60 K; po pošti 20 h več.

Hhratu priporočam p. i. učiteljstvu svojo bogato zalogo

šolskih zvezkov

šolskih potrebščin, raznovrstnega papirja itd.

S spoštovanjem

Jos. Petrič.

V zalogi R. Šeberjeve tiskarnice v Postojni je ravnokar izšel:

Ročni zapisnik

s koledarjem in z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južno-Štajerskem in Primorskem ter z osebnim staležem kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva

za šolsko leto 1900/1901. — VII. Letnik.

Sestavil Štefan Primožič, učitelj.

Cena: za 75 učen. K 1-40, za 100 učen. K 1-50, za 125 učen. K 1-60, za 150 učen. K 1-70. Naročnikom šolskih tiskovin 40 vin. ceneje.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovoli zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemavec izplača, zabeleži v prid konviktu.

1. **Jos. Petrič** — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
2. **Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
3. **Miličeva tiskarna** — zaloga uradnih spisov i. t. d. — v Ljubljani, Stari trg.
4. **Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
5. **Šeberjeva tiskarna** v Postojni, zaloga uradnih spisov itd.
6. **Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
7. **Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
8. **Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.
9. **Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfovih ulicah v Ljubljani.
10. **J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
11. **E. Kavčič**, trgovina s specerijskim blagom v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
12. **F. Lilleg**, trgovina s specerijskim blagom na Jurčičevem trgu v Ljubljani.
13. **Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvo v Prešernovih ulicah št. 50 nasproti novi pošti v Ljubljani.
14. **Maks Domicelj**, zaloga moke iz mlina Vinka Majdiča po en gros cenah v plombovanih vrečah po 10, 25, 50, 85 in 100 kg. na Dunajski cesti Graiserjeva hiša v Ljubljani.
15. **B. Schmeltzer**, zaloga stolov, Šelenburgove ulice v Ljubljani.
16. **Ivan Bonač**, zaloga šolskih knjig, svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, Šelenburgove ulice.
17. **Banka „Slavija“** v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, podpira učiteljski konvikt in daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Na zahtevanje se pošilja brezplačno

ilustrovani cenik

za navadne in c. kr. izključivo privilegovane

harmonije in didaktofone.

V obila naročila se priporoča tvrdka:

(5)

Jos. Lenarčič & Comp.

na Vrhniki pri Ljubljani.

Jos. Petrič

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4

tovarniška zaloga papirja • Tovarna papirnega blaga in šolskih zvezkov • Zavod za črtanje trgovskih, poslovnih in uradnih knjig po ameriškem sistemu.

Priporoča svoje izdelke papirnih vreč najboljše kvalitete in po najnižjih cenah, kakor tudi razne pisarniške, pismene, konceptne in ovojne papirje.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo pisalnega in risalnega orodja v največji izberi. Ceniki se dopoljujejo brezplačno.

Za mnogobrojne naročbe uljudno prosi z vsem spoštovanjem

Jos. Petrič

tovarna papirnega blaga in zastopnik c. kr. tovarne papirja v Reki.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigotržnica

— v Ljubljani —

ima vedno največjo zalogo vseh v naši kronovini uvedenih šolskih knjig in zemljevidov ter priporoča slavnim krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom v nakup:

Glavne oblike zemeljskega površja	2 gld. 50 kr.
Napete na platno in z luknjicami	3 „ 50 „
Napete na platno in s palčicami	4 „ — „
Zavojnina in frankovana pošiljatev	— „ 50 „

Slovenski stenski abecednik s slikami x

na 25 tablicah 2 gld. 50 kr.; na 13 močnih lepenkah z obročki za obešanje 5 gld. 75 kr.; na 25 močnih lepenkah, vsaka posebe napeta, tudi z obročki za obešanje 8 gld. 75 kr. Za vozni list in zavojnino računamo 30 kr.

Praprotnikov mali šolski besednjak x x

slovenskega in nemškega jezika 6. natisk. — Obširno pomnožil in popravil Jakob Dimnik; cena vezani knjigi 1 gld.

Ženska ročna dela x x x x x x

za pouk na ženskih učiteljskih. — Sestavila Pavla pl. Renzenberg l. del: Kvačkanje, cena vezani knjigi 90 kr.

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani Barje). — Vse pošiljke naj se pošiljajo franko. — Oznani in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/3 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/5 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev.“

Tiska Miličeva tiskarnica v Ljubljani.